

HOMENATGE A Mn. JOAN FERRER GUARCH

9 d'octubre de 2016

Estimats canareus, canareves i gent devota dels pobles veïns que cada any us retrobeu en un dia com avui amb la Mare de Déu del Remei; Sr. Alcalde, membres del consistori, pubilles i hereus, Mn. Emili, nou rector de les parròquies d'Alcanar i Les Cases, ermitans, companys i companyes de la Junta d'Administració i del grup de Mantenidores:

Ens trobem avui aquí per retre merescut homenatge a la figura de Mn. Joan Ferrer Guarch, que va ser rector de la parròquia entre 1972 i el 2007 i que morí el passat 23 d'agost de 2015. A partir d'una idea de Mn. Joan Alonso – anterior rector – assumida de seguida amb entusiasme per la Junta del Remei, va sorgir la idea de dedicar un mural en aquesta plaça de l'Ermita al que durant 35 anys en va ser el principal motor de renovació i de canvi d'aquest lloc tan estimat per tots nosaltres. I vam pensar que aquesta plaça, on Mn. Joan hi va passar moltes hores de passeig i meditació, mereixia ser dedicada a la seva memòria.

No exagerarem si diem que el Remei del qual en gaudim en l'actualitat no seria el mateix sense l'esforç, l'obstinació i la il·lusió que hi va posar Mn. Joan Ferrer. Per a molts de nosaltres ha pogut passar desapercebuda la magnitud de l'obra material i espiritual que ell va dur a terme, amb la col·laboració de la Junta del Remei i de l'Ajuntament; és, per tant, necessari fer-ne una ràpida crònica que, sense ser exhaustiva, ens pot donar una idea més aproximada del seu llegat.

Només arribar a Alcanar l'any 1972, i en veure l'estat de degradació de l'ermita, Mn. Joan Ferrer es va posar a treballar creant la Junta d'Administració i articulant un sistema de recaptació d'ingressos a partir de socis benefactors. La primera obra consistí en l'arranjament de les humitats de la cúpula i la plantada d'arbres a la plaça. A partir d'aquell moment, i gràcies, majoritàriament, a les aportacions populars, el llistat de millores materials del santuari va ser continu.

- Arranjament de la façana principal.
- Ampliació de la plaça.
- Restauració de l'interior de la capella, l'altar major i les escales del cambril.
- Obertura dels finestrals de la cúpula.
- Restauració de la corona de la Verge.
- Subministrament d'aigua des del pou de Sta. Teresa que canviaria al pou Verge del Remei l'any 1992.
- Construcció de la sala d'exvots i sala de reunions.

- Remodelació del cambril de la Verge.
- Construcció i remodelació del bar i de l'habitatge dels ermitans amb ajut de la Diputació de Tarragona.
- Reconstrucció del mur de contenció de la plaça (estimbat per les pluges en 3 ocasions).
- Renovació de tota la teulada de l'hostatgeria.
- Restauració de la peanya de la Verge.
- Trasllat de la zona de pic-nic als bancals de baix de la plaça i remodelació de la zona d'esbarjo.
- Restauració dels vitralls i rosetó de la nau.
- Rehabilitació de les estances interiors de l'hostatgeria i del saló de la batalla de Lepant.
- Restauració dels frescos de la cúpula per part del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
- Adquisició de mobiliari per al bar i un orgue electrònic per acompanyar les bodes i celebracions.
- Ampliació de la cuina i nous lavabos públics.
- Primeres intervencions l'any 1994 a la sala d'exvots per esquerdes i moviments de l'estructura de l'ermita.
- Construcció d'una fosa sèptica i nou clavegueram i ampliació de la zona de berenadors.
- Restauració del retaule de l'altar major i de la decoració de tota la capella.
- Creació del grup de Mantenidores de la Mare de Déu.
- Reorganització de les Festes Quinquennals.
-

Com es pot comprovar, hi ha un abans i un després pel que fa a l'estat d'aquest recinte gràcies al treball incansable de Mn. Joan Ferrer. Nosaltres en som hereus i, des de la Junta i amb els posteriors rectors Mn. Carlos, Mn. Joan i ara Mn. Emili, hem continuat amb aquest esperit el manteniment d'aquest lloc sagrat que és patrimoni de tots i ha de seguir sent-ho com a lloc de trobada i de devoció permanent. Ara, com ja sabeu, ens enfrontem al repte més gran que mai havíem tingut: la rehabilitació dels assentaments estructurals que estaven posant en perill l'edifici i que comporta un pressupost de més de 400.000€. Ja s'ha dut a terme una primera fase i ara començarem, després de les festes, la segona. Cal agrair en aquest sentit la bona predisposició de l'Ajuntament per col·laborar econòmicament amb l'obra.

Però Mn. Joan no es va limitar únicament a la millora material de l'Ermita. També es va preocupar sempre de l'aspecte espiritual, cuidant des del primer moment el profund sentiment de devoció que tantes persones tenien vers la Mare de Déu del Remei. Així, doncs, va esmerçar també molts esforços per salvaguardar l'esperit inicial de les Festes Quinquennals, per tal que no es perdés mai de vista el sentit i el focus principal d'aquestes festes: la figura de la Verge del Remei i els sentiments que manifestaven i manifesten els seus devots. Es va revisar per tant tota l'organització d'aquestes festes, en tots els seus detalls, per fer-les cada vegada més democràtiques i participatives, tot assegurant-ne sempre el caràcter solemne, de respecte i de religiositat de les mateixes. El resultat salta a la vista: les darreres edicions de les Quinquennals han estat un gran èxit col·lectiu i la declaració de Festa tradicional d'interès nacional per part de la Generalitat de Catalunya així ho corrobora. Es preocupà també sempre de tot allò que feia referència al culte a la nostra patrona, organitzant actes com vigílies de pregària i romeries, així com potenciant la novena de pregària que es fa cada any.

La figura de Mn. Joan romandrà per sempre en el nostre record. Hem de ser agraïts i reconèixer la importància de tot el que ell va fer, de la seva bona administració en el seu càrrec de rector d'aquest llogaret que ha deixat a les generacions futures. Però podem també parlar de la seva vessant humana i personal, sobre tot aquells que el vam conèixer més de prop. Sota la seva aparença distant i seriosa, fruit pot ser d'una certa timidesa, s'amagava una personalitat afable i oberta. Era un home intel·ligent i culte, amant de la música clàssica, interessat per la història, erudit i un gran conversador amb el qual era difícil superar la seva capacitat dialèctica, un home de sòlids principis ètics i morals, obstinat quan calia assolir algun noble objectiu, i al mateix temps receptiu i amb molt bon ull per assumir propostes d'altres que beneficiessin la comunitat.

Parlaria també de la seva vessant, per molts menys coneguda, com a defensor de la justícia social, sempre a punt per engegar campanyes solidàries en pro de la gent més necessitada d'aquí i dels països de missió menys desenvolupats. Un home que mai va voler gastar un cèntim en les seves necessitats personals si hi havia altres necessitats més urgents a la parròquia. Com a exemple, mai va voler restaurar la casa abadia, i això que estava els darrers anys en un estat crític. I, finalment, cal destacar l'aspecte jovial i de "bon vivant" que molts li vam conèixer al voltant d'una taula o en les llargues convivències dels campaments. Per altra banda, va ser un home molt humil: sempre va refusar ser motiu d'homenatges o reconeixements. Si avui estigués aquí ja us asseguro que no permetria que li féssim aquest acte. De fet crec que estaria més d'acord amb la cita evangèlica de Lluç que diu: "Som servents sense cap mèrit; no hem fet altra cosa que complir amb el nostre deure" (Lc 17, 10)

Però, malgrat tot, probablement en un futur no molt llunyà caldrà fer un bon treball de recerca per deixar constància amb més detall de tota la seva obra, que ha influït en la societat canareva de la última part del segle XX i l'inici del XXI. Llencem el repte des d'aquí. Pensem que s'ho mereix. I per això li dediquem avui en nom de la Junta i de la Parròquia, i que fem extensiu a tots els canareus i canareves, casencs i casenques, aquest mural commemoratiu que vol representar aquest reconeixement públic a la seva obra i a la seva persona.

Per acabar, vull fer especial menció dels seus familiars. El seu germà i, destacadament, la seva germana Basilisa que compartí amb ell tota la seva vida. Encara que avui no ens ha pogut acompanyar, és coneixedora d'aquest acte i ens ha manifestat el seu profund i emocionat agraïment per l'honor que estem atorgant al seu germà. Vol, de tot cor, agrair al poble els anys compartits amb Mn. Joan i amb ella mateixa.

Descobrim per tant ja aquest mural. I ho farà com a representant de les Mantenidores de la Mare de Déu la Sra. Sandra Fabregat, que també va compartir amb Mn. Joan molts moments importants de la seva vida dels quals, ben segur, que en conserva molts bons records. Gràcies a tothom per participar en aquest senzill acte i que per molts anys guardem en el nostre cor l'amistat que vam construir amb aquest gran home i gran sacerdot, Mn. Joan Ferrer Guarch, amant com tots nosaltres d'aquesta ermita i de la sempre estimada Mare de Déu del Remei.

Alcanar, 9 d'octubre de 2016.

Ricard Reverter Forcadell, secretari de la Junta d'Administració del Remei.